

A photograph of a cave interior. The ceiling is covered with numerous stalactites of varying lengths and thicknesses. The walls are dark and textured. In the center, there is a pool of water with a greenish tint. The lighting is dramatic, with bright spots on the water and the cave walls, and deep shadows elsewhere.

Petr Zajíček

Moravský kras

v ponorné řece času

ACADEMIA

Obsah

Úvod ...9

1. Moravský kras, stručný výčet základních informací ...13
2. Co se odehrávalo před počátkem středního devonu, než se začal utvářet Moravský kras? ...17
3. Základní kámen Moravského krasu ...21
4. Konec prvohor a vývoj Moravského krasu v druhohorách ...26
5. Třetihory a bádenská záplava v Moravském krasu ...30
6. Pleistocén, ledové doby a příchod neandertálců i moderních lidí ...34
7. Kůlna – nejucelenější kronika vývoje člověka na území Moravy ...38
8. Další významná sídliště pravěkého člověka v Moravském krasu ...42
9. Moravský kras – ráj jeskynní zvířeny ...47
10. Býčí skála, nejvýznamnější naleziště doby železné ...51
11. Výroba železa, tradice napříč mnoha staletími ...55
12. Středověk v Moravském krasu: tajemný Blansek, krasový dóm jako hladomorna a jeskynní hrad ...60
13. Lidová slovesnost, pověsti a legendy Moravského krasu ...65
14. Moravský kras v 17. století: první popisy podzemních jevů ...70
15. První polovina 18. století: Schopperův sestup do Macochy a Nagelovy výpravy do podzemí ...75
16. Druhá polovina 18. století: další sestupy do Macochy, první mapy jeskyní a bájně průzkumy Salmů ...80
17. První polovina 19. století: pokračující průzkumy jeskyní, další sestupy do Macochy, první přesná mapa jeskyně a odborné publikace o krasu, objev Ochozské jeskyně ...86
18. Dr. Jindřich Wankel – lékař, speleolog, archeolog a historik ...92
19. Wankelovi současníci a nástupci do konce 19. století ...97
20. Karel Absolon, první výzkumy, první objevy ...103
21. Karel Absolon, dobývání Punkvy, objev Nové Kateřinské jeskyně ...108
22. Další výzkumy Karla Absolona, Kateřinská jeskyně, závrt Městikáď, Rasovna, Zazděná ad. ...113
23. Absolonovi spolupracovníci a současníci ...119
24. Speleologický klub Brno, rozvoj amatérského výzkumu ...125
25. Amatérská jeskyně: epochální objev a nejkřutější daň ...130
26. Šedesátá a sedmdesátá léta: problém Malého výtoku, proplutí do Macochy, další objevy, vznik České speleologické společnosti ...135
27. Konec 20. století: rozsáhlé objevy v Býčí skále, Punkevních jeskyních a závrttech na krasových plošinách, navrácení Amatérské jeskyně amatérům ...140
28. Počátek třetího tisíciletí: nové objevy v Amatérské jeskyni i v dalších lokalitách, čerpací pokusy a snaha o zdoání hlubokých sífonů, stále odolávající systém ostrovských a vilémovických vod ...146
29. Počátky turismu v Moravském krasu a jeho vývoj do začátku 20. století ...151

30. Krajina Moravského krasu na počátku 20. století	...157
31. Utváření krajiny Moravského krasu od poloviny 20. století do dnešní doby, propojení využití oblasti s ochranou přírody	...161
32. Moravský kras, severní část	...167
33. Moravský kras, střední část	...175
34. Moravský kras, jižní část	...183
35. Moravský kras a jeho specifika v rostlinné říši	...188
36. Moravský kras a jeho specifika v živočišné říši	...194
37. Zpřístupňování jeskyní Moravského krasu veřejnosti	...199
38. Sloupsko-šošůvské jeskyně, labyrint domů, chodeb a propastí	...203
39. Pohnutá historie jeskyně Výpustku	...211
40. Macocha a Punkevní jeskyně, velkolepé dílo ponorné řeky	...218
41. Obrovské domy i křehká výzdoba v Kateřinské jeskyni	...226
42. Balcarka – krápníková pohádka i medvědí porodnice	...233
43. Nejvýznamnější nepřístupné jeskyně Moravského krasu	...240
Medailonky významných osobností spojených s Moravským krasem	...248
Bibliografie: použitá a doporučená literatura	...256
Zdroje vyobrazení	...270
Rejstřík jmenný	...272
Rejstřík místopisný	...274